

2023-03-13 Nr. NV-527

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-271 TAIS-23-2584		DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. BALANDŽIO 17 D. NUTARIMO NR. 360 „DĖL SIŪLYMO PRETENDUOTI Į KITOS ŠVIETIMO ĮSTAIGOS (IŠSKYRUS AUKŠTOSIOS MOKYKLOS) VADOVO PAREIGAS TEIKIMO BUVUSIAM ŠVIETIMO ĮSTAIGOS VADOVUI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (toliau – Nutarimo projektas)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2023-02-28	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikį tikslinti Siūlymo pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštosios mokyklos) vadovo pareigas teikimo buvusiam švietimo įstaigos vadovui tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) sąlygoja 2022 m. gruodžio 22 d. priimti Švietimo įstatymo pakeitimai.

Atsižvelgiant į tai, kad 2019–2020 metais vykdant Europos Komisijos Generalinio direktorato struktūrinėms reformoms projektą, ekspertai ne kartą rekomendavo Lietuvai geriau panaudoti švietimo įstaigų vadovų, pasitraukiančių iš vadovavimo veiklos, potencialą, įtraukiant juos į mentorystės procesus, kvalifikacijos tobulinimo veiklas ir sudarant platesnes galimybes dirbti kitoje įstaigoje; panaši rekomendacija – tiksliau išnaudoti žmogiškuosius išteklius – išsakyta ir EBPO ekspertų parengtoje EBPO Lietuvos įgūdžių strategijoje, Švietimo įstatymo 59 str. 9 d. suformuota norma, kad buvusiam švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovui (išskyrus švietimo įstaigos vadovus, kurie turi teisę gauti visą socialinio draudimo senatvės pensiją) gali būti pasiūlyta per 6 mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos Vyriausybės nustatyta tvarka pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovo pareigas penkerių metų kadencijai, jeigu jis atitinka vieną iš šių sąlygų:

1) yra atleistas iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo, į kurią jis jau yra laimėjęs viešą konkursą švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti po 2018 m. sausio 1 d., ir jo visų metų veikla kadencijos, kurios metu jis atleistas iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo, laikotarpiu buvo įvertinta gerai ir labai gerai;

2) yra pabaigęs penkerių metų kadenciją, kurios metu visais metais jo veikla buvo įvertinta gerai ir labai gerai, ir yra atsisakęs būti paskirtas be konkurso antrajai penkerių metų kadencijai nustatyta tvarka arba dalyvauti viešame konkurse tos pačios švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti.

Pirmoji sąlyga buvo galiojusioje Švietimo įstatymo redakcijoje, o antroji Švietimo įstatymo pakeitimais nustatyta sąlyga įsigaliojo 2023 m. kovo 1 d.

Beveik trejų metų patirtis ir surinkti savivaldybių siūlymai taip pat sąlygoja poreikį papildyti Aprašą galimybe organizuoti atrankos pokalbius nuotoliniu būdu tuo atveju, jei Vyriausybė yra paskelbusi ekstremalią situaciją ir (ar) karantiną.

Aprašas taip pat keičiamas atsižvelgiant į tai, kad Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu nuo 2023 m. liepos 1 d. Nacionalinei švietimo agentūrai suteikiamas viešojo administravimo institucijos statusas ir išplečiamos jos funkcijos.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu Aprašas papildomas nuostatomis dėl siūlymo pretenduoti į kitos švietimo įstaigos vadovo pareigas teikimo, atrankos pokalbio organizavimo ir kitomis nuostatomis, kuriomis per 6 mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos galėtų pasinaudoti buvę švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovai (išskyrus švietimo įstaigos vadovus, kurie turi teisę gauti visą socialinio draudimo senatvės pensiją), jeigu jie yra pabaigę penkerių metų kadenciją, kurios metu visais metais jų veikla buvo įvertinta gerai ir labai gerai, ir yra atsisakę būti paskirti be konkurso antrajai penkerių metų kadencijai arba dalyvauti viešame konkurse tos

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

pačios švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti. Jie gali pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovo pareigas penkerių metų kadencijai.

Aprašas taip pat papildomas galimybe organizuoti švietimo įstaigos vadovo atrankos pokalbius nuotoliniu būdu tuo atveju, jei Vyriausybė yra paskelbusi ekstremalią situaciją ir (ar) karantiną.

Atsižvelgiant į tai, kad Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu nuo 2023 m. liepos 1 d. Nacionalinei švietimo agentūrai suteikiamas viešojo administravimo institucijos statusas ir išplečiamos jos funkcijos, keičiamas Aprašo 13 p., numatant, kad į atrankos pokalbio komisiją vietoje Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovą deleguos švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Kadangi išplečiamas tik galinčiųjų pasinaudoti Švietimo įstatyme įtvirtinta galimybe buvusių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovų ratas, Aprašo įgyvendinimo mechanizmas yra aiškus - dar 2019 m. procesus administruoti buvo paskirta Nacionalinė švietimo agentūra. Numatomiems pakeitimams įgyvendinti papildomų kaštų nereikės, priešingai, savivaldybės, pasinaudojusios šia tvarka, patirs mažesnes administracines išlaidas ir laiko sąnaudas, valstybei sumažės kaštai naujų vadovų apmokymams ir jų kompetencijoms tobulinti.

STEBĖSENA

Lydimajoje medžiagoje nurodoma, kad Vyriausybės nutarimo efektyvumo stebėseną šiuo metu vykdo Nacionalinė švietimo agentūra. Nutarimo projekto rengėjai nurodo, jog planuojama stebėseną išplėsti, ir stebėti ne tik kiekybinius rodiklius (kiek asmenų ir švietimo įstaigų savininkų pasinaudojo tvarka, kiek iš be konkurso pareigas pradėjusių eiti vadovų veikia sėkmingai (veiklos vertinimas yra gerai ir / ar labai gerai), kiek jų baigė visą kadenciją ir tęsia antrąją), bet ir kokybinius rodiklius, stebimus kas 3–5 metus (dėl kokių priežasčių keitė švietimo įstaigą, kokie kokybiniai veiklos pokyčiai įvyko švietimo įstaigose, kuriose pradėjo dirbti vadovai, pasinaudoję šia tvarka).

Atsižvelgiant į tai, kad švietimo įstaigų vadovai neturi nurodyti priežasčių, kodėl atsisakė būti paskirti be konkurso antrajai penkerių metų kadencijai, siūlytina patikslinti, kokie duomenys, informacija bus stebimi vertinant dėl kokių priežasčių švietimo įstaigų vadovai keitė švietimo įstaigą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Teisingumo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesine sąjunga, Lietuvos mokyklų vadovų asociacija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Į gautas Teisingumo ministerijos pastabas buvo atsižvelgta. Į Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktą vieną siūlymą nustatyti, kokia forma švietimo įstaigos vadovas turi išreikšti atsisakymą „be konkurso būti paskirtam antrajai penkerių metų kadencijai“, t. y. raštu ar kitu būdu, kam ir kada turi tą atsisakymą pateikti, nebuvo atsižvelgta – Projekto rengėjų nuomone buvo pasiūlyta reglamentuoti įstatymine nuostata, kuri nėra šio Nutarimo projekto dalykas. Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga ir Lietuvos mokyklų vadovų asociacija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija pastabų ir siūlymų neturėjo.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Aprašo 7 p. numatoma, kad buvęs vadovas, gavęs siūlymą pretenduoti į švietimo įstaigos vadovo pareigas, per 5 darbo dienas nuo siūlymo gavimo dienos turi apsispręsti, ar sutinka pretenduoti, ir pateikti Apraše nurodytus dokumentus bei vadovavimo švietimo įstaigai gaires. **Siūlytina įvertinti, ar numatomų 5 darbo dienų terminas yra pakankamas vadovavimo švietimo įstaigai gairėms parengti ir dokumentams pateikti.**

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kristina Miliauskaitė

Socialinės politikos grupės patarėja